

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 150/22
12.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., и ББ из ..., које заступа Стеван Јаковљевић, адвокат из Панчева, Војводе Радомира Путника 3а/б, против туженог Националног савета ромске националне мањине, са седиштем у Панчеву, Петра Бојовића 10, чији је пуномоћник Милош Срећковић, адвокат из Новог Сада, Аугуста Цесарца 18, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П 451/17 од 01.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 451/17 од 17.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П 451/17 од 01.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 451/17 од 17.12.2021. године у ставу првом, другом и четвртном изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу шестом изреке пресуде Основног суда у Панчеву П 451/17 од 01.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 451/17 од 17.12.2021. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Национални савет ромске националне мањине, са седиштем у Панчеву, да тужиоцима АА из ... и ББ из ..., на име трошкова парничног поступка исплати износ од 450.336,46 динара, са законском затезном каматом почев од извршности па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска од 25.05.2021. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА, па је обавезан тужени да тужиљи исплати: на име

трошкова за утрошени телефонски саобраћај укупан износ од 5.414,52 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име трошкова превоза укупан износ од 29.859,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име трошкова канцеларијског материјала укупан износ од 8.000,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име трошкова интернет саобраћаја (SBB) укупан износ од 21.692,52 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње и на име неисплаћених износа по основу уговора о пројектном ангажовању за период од 15.04.2015. године до 31.12.2015. године износ од 140.000,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње, а све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, са вишком тужбеног захтева тужиле да јој тужени на име трошкова закупа канцеларије ... исплати укупан износ од 144.000,00 динара, са законском затезном каматом на појединачне износе почев од датума доспећа до исплате, тужила се одбија. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца ББ, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати: на име трошкова за утрошен телефонски саобраћај укупан износ од 24.361,14 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име трошкова превоза укупан износ од 18.322,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име трошкова канцеларијског материјала укупан износ од 13.160,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње; на име утрошеног горива укупан износ од 8.513,97 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње и на име неисплаћених износа по основу уговора о пројектном ангажовању за период од 31.03.2015. до 31.12.2016. године износ од 355.000,00 динара, и то појединачне износе са законском затезном каматом за период доцње. Ставом петим изреке, са вишком тужбеног захтева тужиоца да се тужени обавезе да му по основу неисплаћених износа по основу уговора о пројектном ангажовању за период од 01.01.2017. до 27.03.2017. године исплати још 70.000,00 динара, са законском затезном каматом на појединачне неисплаћене износе почев од датума доспећа до исплате, тужилац се одбија. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима надокнади трошкове парничног поступка у износу од 517.5672,92 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење па до коначне исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставовима првом, другом, четвртим и шестом изреке, како произилази из наводе жалбе, из свих разлога предвиђених одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

Приликом доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које

другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбе првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је разумљива, не противречи ни сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а недвосмислено произилазе из изведених доказа и целокупног стања у списима, нити постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима.

Оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужени правно лице, непрофитна организација, конституисан на седници 18.04.2014. године и уписан у регистар Националних савета. Тужиоци су изабрани за чланове туженог на изборима 26.10.2014. године на период од четири године, а потом су на седници Извршног одбора туженог одржаној 31.03.2015. године, када је донета одлука о формирању локалних канцеларија савета, именовани за шефове локалних канцеларија и то тужиља АА за канцеларију ..., а тужилац ББ за шефа локалне канцеларије Мандат тужиоцима на овим функцијама трајао је четири године и исти су били дужни да у свом раду поступају у складу са актима савета и закона, а за свој рад су одговарали Извршном одбору. Као чланови туженог нису били у радном односу код туженог нити су уносили било какав улог у новцу већ само допринос у раду. Тужиоци су, као чланови туженог обављали послове присуствовања седницама са представницама локалне самоуправе који су одржавани једном месечно, издавали препоруке и информације студентима и ученицима средње школе о уписима, пружала правну помоћ за правно питање из области социјалне заштите свим припадницима ромске националности који су им су се обраћали из ..., односно ... и околине, комуницирали са медијима који извештавају на ромском језику и др. У вези са обављањем ових послова тужиља АА је имала трошкове градског превоза у ... када је ишла на терен код ромских породица, те када је као члан туженог учествовала на бројним трибинама које су се одржавале у Лесковцу, Крушевцу, Београду и када је присуствовала седницама туженог. Према писаним доказима (аутобуске карте) трошкови превоза тужиље АА у периоду од 08.03.2015. године до 27.06.2017. године, које је сама плаћала износили су укупно 29.859,00 динара. Такође, тужиља АА је сносила трошкове куповине канцеларијског материјала (израда печата и куповина тонера) у износу (према испостављеним рачунима) од укупно 8.000,00 динара, интернет саобраћаја у периоду од 12.04.2016. године закључно са 13.10.2016. године који (према испостављеним рачунима SBB) износе укупно 21.629,52 динара, трошкове за утрошен телефонски саобраћај у периоду од 04.05.2015. године до 15.12.2015. године у укупаном износу од 5.414,52 динара (појединачне месечне износе од по 300,00 динара према испостављеним рачунима надлежног оператера). Тужилац ББ је по основу обављања посла за потребе туженог имао путне трошкове у висини цена аутобуских карата и потрошеног горива за одласке на седнице Извршног одбора туженог, седнице туженог и разне културне, информативне и едукативне манифестације које је организовао тужени и које су се одржавале у Нишу, Лесковцу, Бујановцу и Београду као и у другим местима, те је према испостављеним рачунима платио трошкове превоза у износу од 18.322,00 динара у периоду од 09.01.2015. године до 18.11.2017. године, утрошеног горива у износу од 8.513,97 динара за период од

16.10.2015. до 30.06.2017. године, те трошкове утрошеног телефонског саобраћаја у износу од 24.361,14 динара за период од 23.4.2015. године до 26.9.2017. године и трошкове канцеларијског материјала у износу од 13.160,00 динара. 14.04.2015. године тужиоци су закључили појединачне уговоре о пројектном ангажовању са туженим као наручиоцем посла и то за спровођење пројекта "Праћење и мониторинг ученика и студената ромске националности" који су остварили право на афирмативне мере у Републици Србији, те се у својству извршиоца посла обавезали да за потребе наручиоца – туженог, прикупљају податке о ученицима и студентима ромске националности и њиховом статусу и путем анкете и упитника достављају квантитативне податке радној групи која је формирана у оквиру стручне службе Секретаријата савета. Истим уговором тужиоци су се као извршиоци посла обавезали да ће наведени посао обављати у временском периоду од 15.04.2015. године до 31.12.2015. године, а наручилац је преузео обавезу да за уговорени посао исплати извршиоцима на рачун месечне путне трошкове у висини од 4.300,00 динара, трошкове дневница у висини од 14.700,00 динара и 1.000,00 динара на име трошкова штампања материјала, све на месечном нивоу. Уговор исте садржине закључен је између тужиоца ББ и туженог за период од 03.01.2016. године до 31.12.2016. године. По основу закључених уговора тужени је тужиљи АА исплатио износе од по 15.000,00 динара 14. маја 2015. године и 12. јуна 2015. године, док је тужиоцу ББ исплаћен је износ од 15.000,00 динара 14.05.2015. године и износ од 40.000,00 динара 24.07.2015. године, а што произилази из налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке. Из исказа тужилаца и саслушаних сведока, утврђено је да су сви чланови туженог који дођу на седницу остваривали право на накнадну путних трошкова у висини аутобуске карте, а ако дођу возилом имали су право на накнаду за 10 литара горива на 100 км (на основу рачуна за гориво), да су трошкови шефа канцеларија регулисани од стране туженог тако што су исти били рефундирани (трошкови канцеларијског материјала и путни трошкови), након достављања доказа туженом о плаћању истих, да су шефови канцеларија плаћали рачуне за телефон и интернет, а потом подносили рачуне туженом како би им тужени исте надокнадио. Тужени није измирио дуговања према тужиоцима по утуженим основама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно, у складу са одредбом члана 199. и 200. ЗПП дозволио приначење тужбе од 25.5.2021. године, налазећи да је учињено преиначење целисходно за коначно решење спора и да неће знатно продужити трајање парнице и закључио да тужиоци основано од туженог потражују трошкове по основу телефонског саобраћаја, интернет саобраћаја, путне трошкове (и трошкове горива) те трошкове канцеларијског материјала, које су сносили а који су настали поводом рада локалних канцеларија у ..., односно ..., које су основане у складу са одлуком туженог и обављали послове у интересу туженог, а све у складу са одредбом члана 17. и 262. Закона о облигационим односима, те одредбе члана 113. Закона о националним саветима националних мањина. Такође по основу закључених уговора о пројектном ангажовању тужилаца за период од 14.04.2015. године до 31.12.2015. године односно за период 03.01.2016. године до 31.12.2016. године (за тужиоца Владана), којом је била предвиђена месечна исплата у износу од укупно 20.000,00 динара (по основу путних трошкова 4.300,00, дневница 14.700,00 и штампање материјала 1.000,00 динара), те имајући у виду извршене појединачне

исплате туженог сваком од тужилаца, првостепени суд је закључио да је основано потраживање тужиље АА у делу тужбеног захтева за износ од укупно 140.000,00 динара и то у појединачним износима за сваки месец трајања уговора. Такође, првостепени суд је закључио да тужилац ББ који је био ангажован по основу закљученог уговора од туженог основано потражује за период од 15.04.2015. године до 31.12.2016. године месечну накнаду од по 20.000,00 динара, с тим што је иста умањена за износе који су исплаћени од стране туженог (15.000,00 динара 14.05.2015. године и 40.000,00 динара 24.07.2018. године), па је обавезао туженог на исплату износа као у ставу четвртм алинеја пет изреке побијане пресуде. На досуђене износе тужиоцима припада и законска затезна камата почев од доспелости сваког појединачног месечног износа неисплаћене накнаде по основу закључених уговора, до исплате односно од дана плаћања рачуна по основу трошкова превоза (и горива), телефонског и интернет саобраћаја и канцеларијског материјала, до исплате, у складу са одредбом члана 277. ЗОО.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно ценио применом члана 8. ЗПП. У образложењу одлуке првостепени суд је на јасан начин изложио садржину изведених доказа и дао правилно оцену истих. Првостепени суд је полазећи од утврђених чињеница, правилно применио материјално право а разлоге првостепеног суда као довољне и аргументоване прихвата и овај суд, као другостепени.

Неосновано тужени жалбом побија правилност извршене оцене доказа. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и која препушта суду према специфичностима конкретног случаја и резултатима истраживања, да слободно без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира своје уверење о доказним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе, по предлогу странака извести, ради утврђивања одлучних чињеница. Првостепени суд је на основу изведених писаних доказа и саслушањем тужилаца и сведока, правилно утврдио да су тужиоци, као чланови туженог и шефови локалних канцеларија туженог, обављајући послове из своје надлежности у складу са Статутом туженог и Законом о националним саветима националних мањина, и за потребе туженог, имали одређене трошкове, које су сами сносили и који им нису надокнађени од стране туженог, иако су такви трошкови другим члановима туженог рефундирани. Следом изнетог, неосновано је жалбено указивање да је чињенично стање погрешно утврђено јер је засновано на исказима тужилаца којима је првостепени суд поклатио веру и који нису били сигурни, паушални, те су мењани, односно били су контрадикторни и нису доведени у корелацију са радом за туженог. Суд је своје уверење о истинитости изложених навода тужилаца и сведока исказа кроз оцену доказа у побијаној пресуди и дао јасне и уверљиве разлоге због којих је прихватио њихове исказе и правилно закључио о постојању правно – релевантних чињеница. Осим тога, у жалби нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372. став 1. ЗПП, па жалбом туженог утврђено чињенично стање није доведено у сумњу.

Неосновани су и жалбени наводи туженог да је првостепени суд учинио битну повреду парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП јер је првостепену пресуду засновао на доказима који су предати после рока одређеног одредбом члана 308. став 1. ЗПП. Ово стога што према стању у списима сви докази које су тужиоци приложили и предлагали у тужби и током поступка (након преиначења тужбе које је дозвољено) и који су били предмет оцене првостепеног суда, предложени су благовремено (и достављани више пута у току поступка) и о истима је туженом пружена могућност да се изјасни, супротно наводима жалбе туженог. Следом изнетог, неосновани су наводи туженог у жалби да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 308. став 1. ЗПП.

У жалби се неосновано понављају наводи, које је тужени већ истицао током првостепеног поступка да тужиоци нису доказали да су извршили уговор нити да су доставили доказ о свим предузетим радњама што је била њихова обавеза сходно закљученим уговорима у смислу подношења извештаја на месечном нивоу, те да спорни уговори о пројектном ангажовању нису потписани од стране овлашћеног лица. Ово стога што је првостепени суд правилно утврдио да су тужиоци, у складу са преузетим обавезама из уговора, обављали уговорене послове у периоду за који су уговори закључени, тужени је делимично и вршио плаћања у складу са овим уговорима на рачуне тужилаца, из чега произилази, по мишљењу овог суда да су уговорне обавезе извршаване. На правилност и законитост првостепене пресуде, нису од утицаја ни жалбени наводи који се тичу овлашћеног лица за потписивање уговора о пројектном ангажовању јер су ови уговори потписани од стране председника Извршног одбора у складу са одредбом члана 27. Статута туженог.

Приликом одлучивања о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је оценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао сагласно одредби члана 396. став 1. ЗПП, с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу туженог и применом одредбе члана 390. ЗПП донео одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде.

Основано се жалбом туженог побија одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу шестом изреке пресуде. По оцени овог суда, правилно је првостепени суд применио одредбе чланова 153. и 154. ЗПП када је обавезао туженог да тужиоцима надокнади трошкове парничног поступка, имајући у виду исход спора. Међутим, приликом доношења решења о трошковима поступка, првостепени суд је погрешно применио материјално право, због чега је решење преиначено. Ово стога што тужиоцима припадају трошкови поступка сразмерно њиховом успеху у спору, то јест адвокатски трошкови и трошкови судских такси се одмеравају према цензусу који се односи на усвајајући део тужбеног захтева (624.323,15 динара) а не према цензусу који се односи на вредност предмета спора, како је ове трошкове одмерио првостепени суд. Тужиоцима припадају трошкови то за састав тужбе и четири образложена поднеска у износу од по 9.000,00 динара, састав једног необразложеног поднеска у износу од

4.500,00 динара, приступ на 12 одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара, приступ на 9 неодржаних рочишта у износу од по 6.000,00 динара (све увећано за 50% због заступања две странке), за трошкове вештачења у износу од 35.000,00 динара и трошкове судских такси за тужбу и одлуку у износу од по 35.543,23 динара, које трошкове чине потребни и нужни издаци за вођење ове парнице, који су одмерени применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене Тарифе. На досуђени износ тужиоцима припада и законска затезна камата у смислу одредбе члана 277. став 1. ЗОО почев од дана извршности до исплате.

Следом изложеног, одлука о трошковима парничног поступка је преиначена применом члана 401. тачка 3. ЗПП, као у ставу другом изреке ове пресуде.

Како је тужени у поступку по изјављеном правном леку успео у незнатном делу и то за трошкове поступка који представљају споредно потраживање то је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као у ставу трећем изреке ове пресуде, применом члана 153. став 2. у вези члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић ,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**